

دانشگاه شاهد

دانشکده پرستاری و مامایی

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی پرستاری

« طرح درس »

اطلاعات درس

گروه آموزشی ارائه دهنده درس: گروه پرستاری

عنوان درس: پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان و مراقبتهای دوران بارداری و زایمان (۱)

کد درس:

نوع و تعداد واحد: ۲/۵ نظری

تعداد جلسات: (نظری ۲۵ عملی ۰)

مقطع: کارشناسی

رشته: پرستاری

محل برگزاری: دانشکده پرستاری دانشگاه شاهد

دروس پیش نیاز یا همزمان: دارو شناسی، فرایند یادگیری و اصول آموزش به مددجو

اطلاعات مسئول درس

مدرس: دکتر سیده نوابه حسینخانی

رتبه علمی: مربی

رشته تخصصی: کارشناسی ارشد آموزش پرستاری در گرایش بهداشت همگانی

پرستاری بهداشت و مدیریت پرستاری

تلفن تماس: ۵۱۲۱۲۱۴۵

پست الکترونیک: hosseinkhani@shahed.ac.ir

شرح درس:

در این دوره دانشجویان با جنبه های مختلف سلامتی مادران و نوزادان ونحوه حفظ و ارتقای سلامتی آنان و مراقبتهای لازم در این زمینه آشنا خواهند شد.

هدف کلی درس:

هدف این درس فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به بهبود سلامت زنان به طور فردی و جمعی + سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی) از نوجوانی تا کهنسالی است. به علاوه شناخت پویایی فیزیکی، فیزیولوژیکی و روانی زنان از نوجوانی تا پیری ونحوه سازگاری آنها با این مراحل مد نظر می باشد.

هدف دیگر تاکید بر مسائل مربوط به رشد و تکامل همانند بلوغ، حاملگی، تولد کودک، نوزادی، یائسگی و کهنسالی، اهمیت آموزش برای پذیرش نقش و پیشگیری از عوارض تاثیر عوامل مذهبی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی بر سلامت زن و خانواده در انتظار فرزند است. نظریه ها و اصول پرستاری ارائه شده در این درس پایه ای بر تفکر انتقادی، کاربرد تحقیق و استفاده از فرآیند پرستاری در مراقبت بهداشتی از زنان خواهد بود.

اهداف اختصاصی	حیطه آموزش (شناختی، عاطفی و روان حرکتی)
اهداف ، قلمرو گسترش فعالیت پرستاری بهداشت مادران و نوزادان ،نظام ارائه خدمات بهداشت مادران و نوزادان وعوامل موثر بر آن ،شاخصهای مهم حیاتی در بهداشت مادران ونوزادان را تعریف نمایند	شناختی
استانداردهای مراقبت در بهداشت مادران ونوزادان (مسائل قانونی و اخلاقی) را شرح دهند	شناختی
فرآیند پرستاری در بهداشت مادران ونوزادان را توضیح دهند	شناختی
فرهنگ وتاثیر آن بر بهداشت مادران ونوزادان راتوضیح دهند.	شناختی

شناختی	خانواده، انواع و ساختار آن را تعریف نمایند
شناختی	فعالیت‌های تفکر انتقادی در پرستاری بهداشت مادران و نوزادان را بدانند
شناختی	موارد مربوط به سلامت زن را نام برده و تعریف نمایند. (تعاریف سلامت و سلامت زن، نقش زن در جامعه و نظر اسلام در این موارد، بلوغ، قاعدگی و مسائل مربوط به آن دوره باروری، یائسگی و مسائل مربوط به آن و تدابیر پرستاری در این موارد).
شناختی	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی زن و سیکل تناسلی را شرح دهند
شناختی	لقاح و رشد و تکامل جنینی را توضیح دهد (بلوغ تخمک و اسپرم، انتقال، لقاح و تشکیل و تقسیم و لانه‌گزینی سلول تخم، تکوین و تکامل جفت و بند ناف و مایع آمنیوتیک، رشد و تکامل جنینی و دوره‌های آن).
شناختی	بارداری و واژه‌ها و اختصارات آن را تعریف نمایند
شناختی	علائم و نشانه‌های حاملگی و روش‌های محاسبه تاریخ احتمالی زایمان را نام برده و تعریف کنند.
شناختی	تغییرات دوران بارداری و انواع آنرا نام برده و توضیح داده و تدابیر و مراقبت‌های پرستاری مربوطه را شرح دهد.
شناختی	مراقبت‌های دوران بارداری و انواع آنرا شرح دهند
شناختی	روش‌های ارزیابی سلامت جنین را نام برده و توضیح دهند.
شناختی	کلیات ژنتیک و مشاوره ژنتیکی را توضیح دهند.
شناختی	زایمان طبیعی، عوامل موثر بر آن، مراحل و تغییرات فیزیولوژیک زایمان و مراقبت‌ها و آموزش‌های پرستاری مربوطه را شرح دهند.
شناختی	روش‌های مختلف کاهش درد زایمان را نام برده و توضیح دهند
شناختی	راجع به دوره بعد از زایمان و تغییرات و مراقبت‌های پرستاری لازم توضیح دهند.
شناختی	راجع به نوزاد طبیعی و مشخصات آن، تماس مادر و نوزاد و تغذیه نوزاد و مراقبت‌های پرستاری مربوط به آن شرح کاملی ارائه دهند.
شناختی	بهداشت و تنظیم خانواده و نظرات اسلام در این مورد را شرح دهند

حیطه یادگیری شامل:

۱- حیطه دانش: شامل آن دسته از اهداف آموزشی است که مستلزم حفظ کردن، یاد آوری، بازشناسی آموخته ها می باشد . آموزش های حیطه شناختی می تواند به پیدایش توانایی ها و مهارت های ذهنی منتهی شود.

۲- حیطه عاطفی: (نگرش) : نگرش عبارت است از رفتاری که بیان کننده احساس یا اعتقاد باشد. حیطه عاطفی از علاقه و احساس که در اثر آموختن ایجاد میشود حکایت می کنند

۳- حیطه روانی- حرکتی: (مهارت های عملی): حیطه روانی- حرکتی عبارت است: از ایجاد و تکمیل یک مهارت عملی خاص (مهارت در فکر و در حرکت) فراگیر باید کار خاصی را ابا سرعت خاصی در زمان خاصی با ویژگیهای مشخص انجام دهد.

تکالیف فراگیران

۱. حضور بموقع در کلاسهای درس .
۲. شرکت فعال در مباحث کلاس.
۳. افزایش آگاهی از طریق مطالعه.
۴. انجام تکالیف محوله از جانب استاد مربوطه.

رویکرد آموزشی: مجازی حضوری ترکیبی

روش های یاددهی - یادگیری از نظر رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- سایر موارد نام ببرید:

رویکرد حضوری

■ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و...)

ایفای نقش

یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریو

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

سایر موارد نام ببرید:.....

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روشهای زیر مجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار میرود.

لطفا نام ببرید.....

نحوه ارزشیابی دانشجویان در طول دوره فراگیری

ردیف	شرح فعالیت	تاریخ آزمون / تاریخ انجام تکلیف	نمره
۱	امتحان میان دوره (۱)	چهارمین جلسه	۳نمره
۲	امتحان میان دوره (۲)	هشتمین جلسه	۳نمره
۳	امتحان پایان ترم	آخر ترم	۴نمره
	جمع		۲۰

تقویم درس

جلسات	عنوان مبحث	روش یاددهی - یادگیری	فعالیت های یادگیری/تکالیف دانشجو	عرصه آموزش/ مواد و وسایل آموزشی	روش ارزشیابی
۱	اهداف ، قلمرو گسترش فعالیت پرستاری بهداشت مادران ونوزادان ،نظام ارائه خدمات بهداشت مادران ونوزادان وعوامل موثر بر آن ،شاخصهای مهم حیاتی در بهداشت مادران ونوزادان	سخنرانی ، بحث وگفتگو ،استفاده از وسایل کمک آموزشی	پرسش های کلاس /مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	پاورپوینت، تخته،وایت برد،ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس /امتحان میان ترم /پایان ترم
۲	استانداردهای مراقبت در بهداشت مادران ونوزادان (مسائل قانونی واخلاقی)	سخنرانی ، بحث وگفتگو ،استفاده از وسایل کمک آموزشی	پرسش های کلاس /مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	پاورپوینت، تخته،وایت برد،ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس /امتحان میان ترم /پایان ترم
۳	فرآیند پرستاری در بهداشت مادران ونوزادان	سخنرانی ، بحث وگفتگو ،استفاده از وسایل کمک آموزشی	پرسش های کلاس /مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	پاورپوینت، تخته،وایت برد،ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس /امتحان میان ترم /پایان ترم
۴	فرهنگ و تاثیر آن بر بهداشت مادران ونوزادان	سخنرانی ، بحث وگفتگو ،استفاده از وسایل کمک آموزشی	پرسش های کلاس /مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	پاورپوینت، تخته،وایت برد،ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس /امتحان میان ترم /پایان ترم
۵	خانواده ،انواع وساختار آن	سخنرانی ،	پرسش های	پاورپوینت،	پرسش های

کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	تخته، وایت برد، ویدیو پرژکتور	کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی		
پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	فعالیت های تفکر انتقادی در پرستاری بهداشت مادران و نوزادان	۶
پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	موارد مربوط به سلامت زن (تعاریف سلامت و سلامت زن، نقش زن در جامعه و نظر اسلام در این موارد، بلوغ، قاعدگی و مسائل مربوط به آن ، دوره باروری، یائسگی و مسائل مربوط به آن و تدابیر پرستاری در این موارد).	۷
پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی زن و سیکل تناسلی	۸
پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی زن و سیکل تناسلی	۹
	پاورپوینت،	پرسش های	سخنرانی ،	لقاح و رشد و تکامل جنینی (بلوغ)	۱۰

پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	تخته، وایت برد، ویدیو پرزکتور	کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	تخمک واسپریم ، انتقال، لقاح و تشکیل و تقسیم و لانه گزینی سلول تخم، تکوین و تکامل جفت و بند ناف و مایع آمنیوتیک، رشد و تکامل جنینی و دوره های آن	
پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرزکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	لقاح و رشد و تکامل جنینی را توضیح دهد (بلوغ تخمک واسپریم ، انتقال، لقاح و تشکیل و تقسیم و لانه گزینی سلول تخم، تکوین و تکامل جفت و بند ناف و مایع آمنیوتیک، رشد و تکامل جنینی و دوره های آن	۱۱
پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرزکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	بارداری و واژه ها و اختصارات آن	۱۲
پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرزکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	علائم و نشانه های حاملگی و روشهای محاسبه تاریخ احتمالی زایمان	۱۳
پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرزکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	و تغییرات دوران بارداری و انواع آن تدابیر و مراقبتهای پرستاری مربوطه	۱۴

پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرزکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	مراقبتهای دوران بارداری و انواع آن	۱۵
پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرزکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	مراقبتهای دوران بارداری و انواع آن	۱۶
پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرزکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	ناراحتیهای جزئی دوران بارداری و انواع و مراقبتهای مربوطه	۱۷
پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرزکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	روشهای ارزیابی سلامت جنین و مراقبتهای پرستاری	۱۸
پرسش های کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	پاورپوینت، تخته، وایت برد، ویدیو پرزکتور	پرسش های کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	روشهای ارزیابی سلامت جنین و مراقبتهای پرستاری	۱۹

پرسش های کلاس/امتحان میان ترم/پایان ترم	یاورپوینت، تخته،وایت برد،ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس/مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث وگفتگو ،استفاده از وسایل کمک آموزشی	روشهای مختلف کاهش درد زایمان ومراقبتهای پرستاری	۲۰
پرسش های کلاس/امتحان میان ترم/پایان ترم	یاورپوینت، تخته،وایت برد،ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس/مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث وگفتگو ،استفاده از وسایل کمک آموزشی	دوره بعد از زایمان و تغییرات ومراقبتهای پرستاری لازم	۲۱
پرسش های کلاس/امتحان میان ترم/پایان ترم	یاورپوینت، تخته،وایت برد،ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس/مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث وگفتگو ،استفاده از وسایل کمک آموزشی	نوزاد طبیعی ومشخصات آن، تماس مادر و نوزاد وتغذیه نوزاد و مراقبتهای پرستاری مربوط به آن	۲۲
پرسش های کلاس/امتحان میان ترم/پایان ترم	یاورپوینت، تخته،وایت برد،ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس/مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث وگفتگو ،استفاده از وسایل کمک آموزشی	نوزاد طبیعی ومشخصات آن، تماس مادر و نوزاد وتغذیه نوزاد و مراقبتهای پرستاری مربوط به آن	۲۳
پرسش های کلاس/امتحان میان ترم/پایان ترم	یاورپوینت، تخته،وایت برد،ویدیو پرژکتور	پرسش های کلاس/مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	سخنرانی ، بحث وگفتگو ،استفاده از وسایل کمک آموزشی	بهداشت وتنظیم خانواده ونظرات اسلام در این مورد	۲۴
پرسش های	یاورپوینت،	پرسش های	سخنرانی ،	بهداشت وتنظیم خانواده ونظرات	۲۵

کلاس / امتحان میان ترم / پایان ترم	تخته، وایت برد، ویدیو پرزکتور	کلاس / مطالعه مستمر مطالب تدریس و پاسخ به پرسش های کلاسی	بحث و گفتگو ، استفاده از وسایل کمک آموزشی	اسلام در این مورد	
--	-------------------------------------	---	--	-------------------	--

* روش یاددهی - یادگیری میتواند شامل: سخنرانی، بحث در گروههای کوچک، نمایشی، حل مسئله، پرسش و پاسخ، گردش علمی، آزمایشی باشد.

منابع دروس (آخرین ویرایش)

منابع فارسی:

- صلاح ذهی، هدایت اله ، خجسته ،فرنوش . «پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان» . تهران ، انتشارات گلبان ۱۳۹۷، ۱۴۰۱.
- ذوالفقاری، میترا. اسدی نوقابی، احمد علی، "پرستاری بهداشت مادران ونوزادان". تهران: انتشارات بشری ۱۳۹۸، ۱۴۰۲.
- حلم سرشت، پریش، دل پیشه، اسماعیل « پرستاری و بهداشت مادرو کودک تهران»، انتشارات چهر. ۱۴۰۱، ۱۳۹۷.
- ویلیامز. مترجمین دکتر اشتیاقی، دکتر اسفند بو، دکتر باهوش و ... بارداری و زایمان ، تهران . چاپ حدیث ۱۳۹۰، ۱۴۰۲، ۱۳۹۸، ۱۳۹۴.
- رفعتی ، فوزیه. میرزایی رضا . شفیعی ، نعمت اله ؛ " پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان " . تهران : انتشارات بشری ۱۳۹۷، ۱۴۰۱.
- ابتکار . فریبا . شاهدیی ، روناک . " بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده " ؛ تهران : انتشارات شهر آب ۱۳۹۷، ۱۴۰۱.
- جهان پوره فائزه. عضدی ، پرویز. " پرستاری و بهداشت نوزادان " . تهران: نشر سالمی چاپ اول ، ۱۳۹۶، ۱۳۹۲، ۱۴۰۰.
- لیفر. گلوریا، "درسنامه پرستاری وبهداشت مادران ونوزادان"، ترجمه :شوقی ، مهناز .سنجری، مهناز، تهران، نشر سالمی ۱۳۹۸، ۱۴۰۲، ۱۳۹۴ .

- ویلیامز، "چکیده بارداری و زایمان". مترجمین، ابراهیمی ادیب. طناز، خلیلی پور دارستانی. مانیتا، چاپ اول تهران: نشر آثار سپحان، ۱۳۹۹
- ضیغمی کاشانی، ربابه. دشتی، الهه. بختیاری، محمود "پرستاری بهداشت مادران و نوزادان" چاپ سوم، تهران، نشر جامعه نگر، ۱۳۹۶، ۱۴۰۰.
- لودرمیلک، "پرستاری بهداشت مادران و نوزادان"، دکتر خردمند. مطهره، دکتر شوقی. مهناز، دکتر سنجرى. مهناز، تهران. نشر جامعه نگر. ۱۳۹۱-۱۳۹۹
- امیر شاهی. مهربانو، بدخش. مهین، صالحین. شهربانو. "زایمان طبیعی و مراقبتهای قبل و بعد از آن"، تهران: نشر جامعه نگر، ۱۳۹۷، ۱۴۰۱.

منابع لاتین

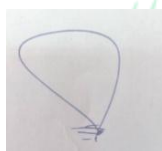
- May . KathrynA, Mahlmeister . Laura. "Maternal & Neonatal Nursing "fifth Edition , J.b .Lippincot CD , Philadelphia, ۲۰۰۸, ۲۰۱۲, ۲۰۱۶, ۲۰۲۰
- Gorrie . trula .M, Mckinney , Emily's , Murvay . Sharon. S , Maternal and New born Nursing." Philadelphia , w.B . saunders co, ۲۰۰۹, ۲۰۱۲, ۲۰۱۶, ۲۰۲۰
- Lowdermilk , Merlin and Bobak , perry; Maternity Women's Helth care, seventh Edition, , Mosby , Inc stlouis , Missouri , ۲۰۰۸, ۲۰۱۲, ۲۰۱۶, ۲۰۲۰
- wong,d.l,perry,s.e,hokenbury,m.maternal child nursing care.(۲nded).st louis:mosby.co , ۲۰۱۰. ۲۰۱۴, ۲۰۱۸, ۲۰۲۲

طرح درس مورد قبول است.

محمد رضا حیدری

مدیر گروه پرستاری

۱۴۰۲/۱۲/۲۱

دانشگاه شهید
دانشگاه تراز انقلاب اسلامی